

kowych jak: dąb szypułkowy, sosna, lipa, jesion, grab. Interesujące jest także, że występuje tu sto kilkadziesiąt dorodnych modrzewi, które w najbliższej przyszłości osiągną wymiary drzew pomnikowych. Rezerwat ten byłby również dogodnym obiektem do badań przyrodniczych, a także pracy dydaktycznej jako teren wycieczek szkolnych. W województwie białkopodlaskim nie spotyka się tak dużego zagęszczenia dorodnych, sędziwych drzew na tak małej powierzchni. Drzewostan ten może i powinien być wykorzystywany jako baza materiału reprodukcyjnego, głównie sosny, dębu, jesionu i modrzewia. Położenie rezerwatu pozwala na łatwy dojazd. Z wyżej wymienionych względów Stary Las zasługuje na uznanie go jak najszybciej za rezerwat leśny częściowy.

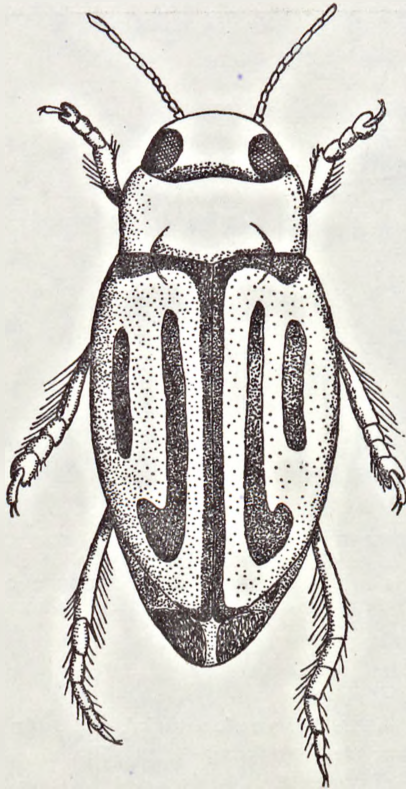
Maria Danilkiewicz

**Rzadki gatunek chrząszcza wodnego *Bidessus hamulatus*
w rezerwacie florystycznym Jezioro Tyrsko koło Olsztyna**

Chrząszcz *Bidessus hamulatus* na całym obszarze swojego występowania (północna część środkowej i wschodniej Europy) jest gatunkiem rzadko spotykanym (Burakowski, Mroczkowski, Stefańska 1976). W Polsce podawany był dotychczas tylko z paru stanowisk z Pomorza i jednego z Wielkopolski (Galewski, Tranda 1978). Ten bardzo efektywnie ubarwiony chrząszcz (ryc. 1) należy równocześnie do najmniejszych krajowych chrząszczy pływakowatych. Jego długość nie osiąga 2 mm. Z dotychczasowych informacji wynika, że *Bidessus hamulatus* zasiedla przede wszystkim słabo zeutrofizowane jeziora i inne większe zbiorniki o podobnym charakterze. W związku ze stałym wzrostem trofii naszych wód śródlądowych gatunek ten można zaliczyć do zanikających w naszej faunie.

W końcu czerwca 1987 roku stwierdzono liczne występowanie tego chrząszcza w rezerwacie florystycznym Jezioro Tyrsko, położonym w miejscowości Gutkowo koło Olsztyna. *Bidessus hamulatus* zasiedlał płytki litoral, głównie na głębokości do 10 cm. Najliczniej występował w przylegającym do linii brzegowej pasie ponikła *Heleocharis* sp., na dnie piaszczystym (ryc. 2).

Jezioro Tyrsko jest rezerwatem utworzonym dla ochrony stanowiska poryblinu jeziornego *Isoëtes lacustris*, na terenie Pojezierza Mazurskiego gatunku niezwykle rzadkiego. Jest to zbiornik oligotroficzny (skąpożywny), charakteryzujący się między innymi stosunkowo słabym rozwojem roślinności, zwłaszcza w strefie oczerzetów, którą na znacznej długości brzegu tworzą luźne płyty ponikła. Niektóre osobliwości faunistyczne rezerwatu zostały przedstawione już we wcześniejszym opra-

Ryc. 1. Chrząszcz *Bidessus hamulatus* (Gyll.) od strony grzbietowej. —
The cockchafer *Bidessus hamulatus* (Gyll.) — dorsal side

waniu (Biesiadka, Radek 1984). Liczne występowanie tutaj *Bidessus hamulatus* jest dalszym argumentem na rzecz ochrony Jeziora Tyrsko.

Eugeniusz Biesiadka

PISMIENICTWO

Biesiadka E., Radek T. 1984 Pluskwiaki różnoskrzydłe Heteroptera rezerwatu Jezioro Tyrsko. Chrońmy przyr. ojcz. z. 4: 36—42.

Ryc. 2. Płat ponikła *Heleocharis* sp. przy północnym brzegu Jeziora Tyrsko. Jest to typowe miejsce występowania chrząszcza *Bidessus hamulatus* (Gyll.) — A patch of *Heleocharis* sp. on the northern bank of Lake Tyrsko. This is a typical place of occurrence of the cockchafer *Bidessus hamulatus* (Gyll.). Fot. Z. Kuczawski

Burakowski B., Mroczkowski, Stefańska J. 1978
Chrząższe Coleoptera. Katalog fauny Polski. T. 4. R. XXIII, Warszawa.

Galewski K., Tranda E. 1978 *Chrząższe (Coleoptera). Fauna słodkowodna Polski*. Warszawa—Poznań.

**Rezerваты przyrody utworzone i rezerваты przyrody, które utraciły
podstawę prawną w okresie od 1 stycznia 1986 roku
do 31 grudnia 1987 roku**

**A. Rezerваты przyrody utworzone w okresie
1.01.1986—31.12.1987 r.**

Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 18 lutego 1987 r., ogłoszonym 10 maja 1987 r. w Monitorze Polskim nr 7, poz. 54, utworzono następujące rezerваты przyrody: